

СВОБОДА

LIBERTY

Часопись для руского народа въ Америцѣ и органъ „Руского Народного Союза“.

Роль IX.

Олифантъ, Па. Четверъ 21-го Листопада 1901.

Число 47.

Переглядъ тыжневый.

До сего що мы писали въ остатномъ числѣ про сегоднѣшнѣ выборы требова днаги хита ще те, но загаломъ беручи нъ повнѣчнхъ стѣтахъ побѣдили републиканы, мѣжъ тымъ якъ въ полудневыхъ взяли верхъ демократы. Соціалісты зисцали много новыхъ приклонниковъ якъ се видно зъ числа рѣддѣвшихъ голосы на ихъ кандидатѣвъ, помимо сего, що капиталісты не подали въ многихъ мѣсцяхъ повного числа голосовъ упавшихъ на соціалістичныхъ кандидатѣвъ. Въ повѣтѣ Лекована а особливо въ мѣстѣ Скревтовъ варосло число соціалістичныхъ голосовъ задвѣляючо.

Вже сходять ся сенаторы послы до Вашингтону, чтобы взять участь въ зимовомъ засѣданню конгрессу. Не бракуе такожъ въ столицѣ и політичныхъ махерѣвъ, що старіють ся «обрабатывати» послѣвъ, чтобы тѣмъ же ухвалили права въ корысть ихъ хлѣбодавцѣвъ. Справа зипомоги (зъ краевой касы) для компаній, що будутъ торговельный корабль и компанія, що хоче завести подводный телеграфъ до гаванскихъ и филиппинскихъ островѣвъ певно прійде подѣ обрady конгрессу. Рѣвно-жъ установлена министерства торговль и промыслу, якого не было досѣ, домагають ся многы водѣ будущего конгрессу.

Стейты Айова и Колорадо запровадили на ново кару смерти за убійство. Лишь въ Висконсинѣ, Миссигенѣ, Мейнѣ и Родѣ Айлендѣ нема кары смерти.

На Кубѣ бѣда. Такъ каже оденъ Американецъ, що проживае тамъ 3 роки. И не дивно, бо Куба зъ политичного гнету Испанцѣвъ досталась подѣ экономичный гнетъ американскихъ капиталістовъ, котры «змилосердѣлись» надѣ нею и вызволили зъ ярма еѣ гнобителѣвъ, хита на се, чтобы самы могли тягнуты зъ неѣ корысти. Може по выборѣ президента и проголошеню независимости Кубы стане еѣ легче жити.

Американска комісія на Филиппинахъ выдала певный розпорядженя, котры варты собѣ запомнати. Посля сихъ розпорядженъ каждый хто присягае на вѣрность Спол. Державамъ, а помагае въ якій-небудь способъ повстанцямъ, буде караный смертю, а за бесѣдуване або писане въ дуѣхъ неприязнымъ Спол. Державамъ, подпаде менчимъ карамъ. Въ Маниллѣ водбулась конвенція делегатѣвъ федеральной партіи, котры заступали, якъ кажутъ, 300 тысячъ своихъ членѣвъ. Конвенція ся жадае, чтобы

конгрессъ Спол. Державъ утворивъ територію зъ филиппинскихъ островѣвъ, котрыхъ губернаторомъ бувъ бы чоловѣкъ именованый президентомъ. Соимъ складавъ бы ся зъ двоухъ Избъ. Посля низини Избы были всеѣ выбраны народомъ, но слы вышлой Избы были бы на половину выбраны а на половину именованый губернаторомъ. Кромѣ сего конвенція жадае, чтобы конгрессъ позволилъ будущому губернатору Филиппинъ позичити на потреби краю 100 миліонѣвъ долларѣвъ, котры бы мали бути сплачены въ протягу 50 лѣтъ. Чи прихилить ся конгрессъ до жады сего конвенція — покаже будущность.

Зъ пол. Африки надѣйшла до Гаги вѣсть, що бурскій комендантъ Марицѣ вступилъ до краю Бушменовъ и тамъ болуочо скубае Англіицѣвъ. Зъ початку не мавъ вѣтъ своихъ розказамъ лишь 40 людей, але зобравши по дорожѣ 350 борцѣвъ, напавъ на англійскій водрядъ який складавъ ся зъ 600 воиновъ регулярного войска и Кафрѣвъ, подѣ проводомъ майора Джендѣ ваймъ. По короткой борбѣ цѣлый англ. водрядъ бувъ розбитый на прахъ. Буры зобрали всеѣ его засобы поживы и муниціи, тай полонили 120 воиновъ. Полоненыхъ Англіицѣвъ, по водобраню имъ оружя, казавъ Марицѣ увольнити, а Кафрѣвъ розстрѣляти. Тенерь до колоній Кейпъ, Наталю и пр. англ. посѣлостей прибувае такожъ край Бушменовъ, де скоро ширить ся повстане. Все те дѣлае нелюдяне поведење Англіицѣвъ зъ Бурами, грабежа супокійныхъ поселенцѣвъ, примусове водбранє имъ коней, муловъ и поживы для арміи.

Лордъ Киченеръ зѣ своей стороны доносить о численныхъ и добре зорганизованныхъ бурскихъ ватагахъ въ околнцахъ Табанку и Вайнбургга. Они вѣчно чинны, лучать ся або роздѣлюють подѣ потреби и вѣчно не покиаютъ Англіицѣвъ. Зѣ страхомъ згадуе такожъ, що славный ген. Деветъ, котрый бувъ тяжко раненый, приходить вже до силъ и надѣ рѣкою Аренджъ збирае свой водрядъ, себѣ-то плете новый батѣгъ на Киченера. При той нагодѣ, якъ звычайно, главный комендантъ англ. арміи, просить о сѣбѣ войско, але правительство водповѣло ему, що помимо всеѣхъ заходѣвъ и щирои охоты, не може для него болше послата якъ 4000 людей. Нема ихъ зводки брата, бо вже нема дуракѣвъ, чтобы хотѣли приставати до войска.

Газета „Daily News“ пише, що генералъ Дж. Гемилтонъ, котрого именовано шефомъ штабу лорда Киченера и выслано до полуд.

Африки, повѣзъ зъ собою новый пляны, при помочи якихъ буде можна закончить войну ще передѣ коронаціею короля Едварда. Будуть се безъ сумнѣну новы варварства, нова ганьба цивилизованой Англіи и XX столѣтя.

Якы теперь не порядокъ въ старѣй Англіи, свѣдчить найлѣпше бунтъ войска въ Шоркляйскѣ. Збунтувала ся конна милиція, котру выслають до пол. Африки, а за товчокъ до бунту послужила ся обставина, що тѣ войски вже были въ полуд. Африцѣ, але належно имъ до сего часу. Многы войски зъ того полку дезертерували, деякы не оставили ся на назначене мѣсце, а богато завидило, що зовсѣмъ не поѣдутъ до Африки.

Въ Испаніи всегда одны и тѣ самы подѣ водновлюють ся. Тероръ, гнетъ, проливъ крови — ось и все. Минувшого тыждня водбувались тамъ выборы до мѣскихъ радѣ, при чомъ зновъ ирѣшло до проливу крови. Жандармы и войско забили поверхъ 20 людей. Езуиты, котры правлять сею державою, не знаютъ ихъ пѣшихъ мѣръ, бо посла ихъ оклику, цѣль освящае средство... И бродять до цѣля въ крови; вищать гарный крикъ; мордуютъ тысячѣ людей.

Полуднево-всходный губерніи европейской Росіи навѣстивъ голодъ, по причинѣ великихъ неурожаѣвъ. Ненаей хлопцы, котры не мають найменшихъ средствъ до житя, бунтують ся въ числѣдокъ чого, вже до кѣлькохъ мѣсечестей высылано войско, абы голодныхъ кулкама нагодували. Звѣстный способъ всякихъ тыранѣвъ и «самодержцовѣ».

Австрійскій парламентъ ажъ зѣрѣвъ, такъ працюе надѣ бюджетомъ. Правительство таки доняло своего, бо послы за рѣжній уступства водложили всеѣ прочы справы на бѣкъ, повѣдкликували наглачй внесени и взяли ся до ухваленя бюджета. Найболше мабуть клопоту мало правительство зъ рускими послами, котры такъ довго не хотѣли водложити своего наглачого внесени, ажъ доки не одержали зипоруки на руску гимназію въ Станиславѣвъ. Галицкй Русины дуже сему радий, бо недостатка рус. гимназій въ Станиславѣвъ водѣ давна дае ся водчувати.

НОВИНКИ.

КАЛЕНДАРЬ.

Листопадъ.

21	Ч. Михайла Арханг.
22	П. Оливскаго
23	С. Ереста, Ореста
24	Н. 25. Мины, Виктора
25	П. 26. Иосифа, Нила
26	В. 27. Павла Злат.
27	С. 28. Филиппа (Нач. шета)

— Мрака и буря, якы послѣдними часами панують на моряхъ, надѣбали много нещастя. Дня 13. с. м. донесли, що коло береговъ Англіи розбило ся 34 корабль, близъ ам. стейту Масаусетъ 3, а коло Савъ Франциско, Кал. 1. Не лѣпше дѣе ся й на великихъ американскихъ озеряхъ, бо лишь на одномъ оз. Мипигенъ пропало сего тыждня 3 корабль. Обчисляютъ, що во всеѣхъ тыхъ случаяхъ погибло поверхъ 200 особъ.

— Колькасотъ домѣвъ знищало землетрясене въ мѣстѣ Эрзерумъ (мала Азія). Мешканцѣ зѣ страху и недостатчѣ домѣвъ, вже кѣлька днѣвъ сидятъ по патрахъ або таки подѣ голымъ небомъ.

— Роботу коло трансибирской дороги скѣнчено. Оногда положено послѣдній пѣны межы Москвою и Владивостокомъ, вперѣзуючи тымъ новымъ цѣлу кулю земску желѣзнымъ перстенеи шинъ. Величезне се предпріемство тянуло ся водѣ 1891 р. и пожерло 390 миліонѣвъ рублѣвъ. Теперь вже лише хибуе здѣйснити пляны Американцѣвъ, котры хотять получить свои желѣзницѣ зъ російскими черезъ выбудоване подморского канала на пѣйцѣ Беранга, а тогда зъ Лисбонъ, Парижа, Берлина, Вѣднъ, Петербурга и др. буде можна вѣхати желѣзницею до Нью Йорку.

— Дорогою ліцитаціи продано въ Патсбургѣ, Па. дня 14. с. м. за 50 тысячъ долларѣвъ фабрика Atlantic Tube Co., якы находятъ ся въ повѣтѣ Биверъ, Па. Фабрики вже водѣ довшого часу стояли безчино, але новый ихъ властвитель Т. Оръ говоритъ, що дастъ невдовзъ роботу 2000 работникамъ.

— Огонь въ Горайци чешаповского повѣта (Галичина) знищивъ 5 хатъ, 17 стодѣлъ зѣ зѣбжеи и 5 коморъ. Въ огни погибло двоухъ людей: Ив. Повчинскій и Мих. Скиба. Въ Олешинѣ товмацкого пов. згорѣлъ фольварокъ, а въ Новосѣлкѣхъ, коло Ходорова упало жертвою огню 20 селянскихъ загородѣ. Шкода во исѣхъ тыхъ случаяхъ доходить до 120 тысячъ коронъ.

— Золотомъ струею пливать американскй грошѣ въ заморскй крѣвъ. Осѣ и дня 14. с. м. выслали нью-йорскй банки до Европы 4.500.000 долларѣвъ въ золотѣ. И дивно, що Америка черезъ се не убожєе, а Европа якъ була, такъ е — дѣдомъ.

— Вѣщунъ надходячоп зимы, першій снѣгъ зачавъ падати въ Олифантѣ. Па. и взагалъ въ повѣтѣ Лакована, дня 15. падолиста. Людовьковѣ погнѣшаютъ ся, що зимы ще не буде, бо снѣгъ падае и топить ся, але все таки оно иде до Рѣздва не до Петра.

— Недужа мати и зѣ дѣтей згорѣло вразѣ въ домѣ въ угорскомъ селѣ Вербова, липтавекого комитату. Огонь повставъ зъ вины дѣтей и такъ скоро обнявъ домъ, що нѣкого не можно было вратувати. Мати зѣ дѣтьми згорѣла на уголь. Погибша родина и домъ належали до убогого дротаря, М. Чануги, котрого навѣтъ не було тодѣ дома.

— Катастрофа на англійскомъ военномъ кораблѣ Royal Sovereign приключило ся 10. с. м. близъ грецкого острова Астакосъ. На корабль водбували ся вырвы стрѣляны зѣ гарматахъ, коли въ томъ експериментѣ оцѣднѣ набѣи и забивъ на мѣсцѣ 7 а поранивъ 14 воиновъ. Мѣжъ забитыми находить ся одиакъ офицеръ, а межы ранеными капитанъ корабля.

— Днѣихъ коней въ стейтѣ Арізонѣ (якъ выказали дослѣды), вже нема болше лишь около 100 штукъ. Було ихъ тамъ перше тысячами, але рѣжній предпріемцѣ, заводоки и фермеры выловили тай выстрѣляли ихъ безъ пощады. Наколи ще и тѣ послѣдны оказы не возьме правительство въ оборону, такъ за кѣлька лѣтъ и слѣдъ по нихъ загине.

— Вже конецъ року, часть заплачены за „Свободу“.

— Борѣнка або т. зв. зѣ американска „файтоване“ было причиной самоубійства Петра Матяшко, питомца университету Notre Dame въ Савтѣ Вендѣ, О. Згаданий Матяшко почавъ файтовати зѣ своимъ школьнымъ товаришомъ Кантомъ, котрый въ часѣ файтованя упавъ и зломивъ ногу, въ наслѣдокъ чого обомлѣвъ. Матяшко гадавъ, що товаришъ погибѣ водѣ его удару, чимъ такъ налякавъ ся и зажуривъ, що поповъ до дому и выстрѣломъ зѣ револьверу водобравъ собѣ жите.

— Живцемъ похороненъ. Въ Mechanicville, коло Трой, Н. Й. засыпала земля трехъ работниковъ, котры добували глину для цегодѣль. Помимо скорой помочи, водкопали ихъ вже безъ жита.

— Демократичный кандидатъ на сити-мейора въ мѣстѣ Бофало, Н. Й. выдывъ на свою кампанію (себѣ то на рѣжній выборчй кручки) \$4.685.58. Кѣлько выдывъ кандидатъ республиканской партіи, котрый бувъ выбранный, не знаги, але безъ сумнѣну сей выдывъ о много болше.

— Знанный зѣ жертволюбивости американскй миліонеръ А. Карнегі поверпади въ Олифантѣ. Па. и взагалъ въ повѣтѣ Лакована, дня 15. падолиста. Людовьковѣ погнѣшаютъ ся, що зимы ще не буде, бо снѣгъ падае и топить ся, але все таки оно иде до Рѣздва не до Петра.

— Щасте въ нещастю стрѣтило панну Р. З. коли онойды вечеромъ въ самоубійчѣмъ намѣрѣ скочила на подворѣ зѣ галеріи II ого поверха каменитѣ при улицѣ Сикстускѣй у Львовѣ. Саме въ той хвѣли, якъ панна З. летѣла долѣвъ по смерти середѣ нѣчныхъ потѣмы, на подворѣ йшовъ бляхарскй хлопецъ Йосифъ К. зѣ сѣнникомъ на головѣ, котрый нѣсъ зѣ пивницѣ до работѣвъ и мавъ на нѣмъ почувати. Панна З. упала на сѣнникъ и кромѣ дробки страху, выйшла цѣло. Горше выйшовъ хлопецъ, бо потовкъ ся и зломавъ собѣ ногу. По осмотреню хлопця лѣкаромъ, пѣ. З. прамѣстили его у себе и заолѣкували ся нимъ, ажъ доки поверне до здоровья. Причиною намѣреного самоубійства панны З. мало бути уязнене еѣ любовника Отго на Ріхтера фонъ Франклъ, котрый гравъ ролю великого паана — а бувъ великимъ злодѣемъ, звѣснымъ вже зѣ давна у Львовѣ и называвъ ся Французѣ.

— Найболше гармата на свѣтѣ буде незабавки уложена въ нью-йорскомъ фортѣ Гемилтонѣ. Е она 16 цѣлева (ширина еѣ отвору), а буде она въ можности выкинуты стрѣль на 21 милѣ.

— Много тютюну згорѣло дня 12. с. м. въ фабрицѣ Dominion Tobacco Co. въ канадйскомъ мѣстѣ Монтреалѣ, О. Загажомъ пожажа надѣбала тымъ шкоды на 50.000 долларѣвъ.

— Передѣ 4-ма днѣями напѣли англійскй фермеры на дорожѣ мѣжъ Стона-мавѣ а Винчестеръ труца незвѣстного галицкого поселенця. Лѣкарь сконстантувавъ, що покойный бувъ легко вбраний и замерзъ.

— П. Ивн. Романѣвъ пѣше намъ зѣ Гонор. Мап. въ Канадѣ, що на ихъ кольоніи бувъ 23. м. м. о. Жолдакъ, мавъ двѣ Службы Войска, оцѣвѣдавъ людей и що всеѣ люде дуже тѣшили ся. Не обійшовъсь однакъ и безъ неприемности, бо якийсь люде (Буковинцѣ чи якийсь другы, зѣ доисч не можъ вырозумѣти), дуже прозвывали о. Ж., а навѣтъ хотѣли бити.

— Довгого вѣка (якъ доносятъ) «Харьк. Губ. Вѣдомости» дочекавъ ся селяннинъ Даниилъ Зайкавъ, котрый живе вѣдѣ Дономъ, въ пос. Мимичко — Балабинскомъ, черкасского окр. (Росія). Его родина твердитъ, що ему вѣкъ нѣ менше нѣ болше лишь ровно 130 лѣтъ, о чомъ въ цѣлой околнці нѣхто не сумнѣвае ся, бо его внучку мае теперь 60, а правнучки минуло 35 лѣтъ. Стареицкй мае ще добру память и дуже радо оповѣдае про давнй лѣта. Нарѣкае лишь, що вже мало шо видить, а такожъ, хотѣи сидѣть за печею, всегда ему зимно.

— За „Свободу“ треба платити напередъ!

— Залюбленный детективъ. Въ Арадѣ на Угорщинѣ покинула недавно молодая и гарна жѣнка своего чоловѣка и забрала ему 1600 к. Чоловѣкъ зробивъ сейчасъ доне ене до полиціи, а тая незадовога выслѣдала, що молода жѣнка поѣхала до Велика Кікинды. Полиція выслала туды зирзѣ за нею одного изъ своихъ найзручѣйшихъ детективѣвъ, чтобы ея зводтамъ привезти. Детективъ выслѣдивъ дѣйствено молодую жѣнку, але коли ея побачивъ, такъ водѣ разу въ нѣй залюбивъ ся, що не богато роздумуючи — втѣкъ разомъ зъ нею. Чудный собѣ пѣврово!

— Неприятный и страшный сугѣ всеѣ слабости органѣвъ травления а неомыльнымъ средствомъ противъ нихъ есть Тринера Америк. Еликсиръ Горкого Вина, одинокого правдиво лѣчячюго вина въ Америцѣ. Выключнымъ фирмикантомъ его есть Jos. Triner, 799 S. Ashland Ave., Chicago. Питай за нимъ въ аптекахъ (але лишь за правдивымъ Тринера, котрого имя выдруковано на карточкѣ прилѣпленной до флашкы и не бери жадного другого, бо се лишь безвѣрностна имітація!) а где его не мають, жадай, чтобы держали на складѣ!

ВЫЛѢЧУ ПРОПУКЛИВУ

Хемично електричний способъ.

(По вымачено непотребной подвязки.)
Безъ ножа, безъ операций, безъ утраты часу.

Скертонскій робѣтникъ уздороленый.

ПОВАЖАНЫЙ ДОКТОРЕ! Я тяжко страдывъ водѣ кылы, що все мѣзъ было остогидло, а подвязки лишь побольшали мою муку. Тодѣ приятели звернули мою увагу на Валь Хемично-электричний способъ лѣченя. Я подѣвалъ ся ему и высовѣстно, въ короткомъ часѣ зовсѣмъ мене вылѣчили. Щиро Вастъ поручаю кождому.

THOMAS CARSON,
бувшій майн. форманъ D. L. & W. 1303
Washburn Str., SCRANTON, PA.

Я недодаю болю, неуживаю ножа, неведерзую водѣ рѣзко. Даю письменну зипоруку тому, кого запну лѣчати, що его дѣйсено уздоролу. За визитъ не треба платити нѣчого, а наколи обовязу ся лѣчати васъ, неоптрѣуете мѣпъ сейчасъ всего заплатити. Почекаю.

Вязнички обьяснющй въ вашѣй рѣднѣй мѣвѣ, на жадае, пошлю кождому даромъ.

Хто не-будѣ скоче бачити ся зѣ мною, лѣхай голосать ся на повнѣзѣ поданный адресъ:

DR. P. ALEX. O'MALLEY
Офисъ въ Wilkes-Barre и Scranton, Pa.
Стретонскій офисъ Burr Building, 134
Washington ave. Валлесбергскій офисъ 160
So. Washington st.

„SVOBODA“
(LIBERTY.)

The Little Russian Weekly,
published every Thursday
by the Svoboda Publ. Co.,
111 Lackawanna Str., Olyphant, Pa.

Established 1893.

Advertising rates furnished
on application.

Entered at Olyphant, Pa.
Post Office as Second Class
Matter.

“Свобода”

часопись для русского народа въ
Америцѣ и органъ „Р. Н. Союза“,
выходитъ по тыдня въ Четвергъ
и коштуе:
Въ Америцѣ на рокъ \$2.00
„ „ „ повѣ року 1.00
„ „ „ чверть року 50
До старого краю на рокъ \$2.00

Грошъ треба посилати въ реєстрованій
номихъ листахъ, або черезъ експресовий, або
почтовый money order (мони ордеръ). Мо-
ney order, то є карточку, котру достанете
въдъ почтара або агента на експресовий
офісѣ, пошлать намъ, бо безъ того ми не
модемъ грошей доставити.

Адресъ:
„SVOBODA“
111 Lackawanna Str.,
OLYPHANT, PA.

Нужерь телефону: 82.

Черезъ нашу редакцію можна
замовляти и переслать грошъ для всѣхъ
старокоренныхъ русскихъ газетъ и другихъ
выдавщитвъ.

Хто хоче, щоби его адресъ змѣ-
нити, мусить подати намъ, кромѣ
нового, такожъ свой старый адресъ.

Безименныхъ дописей не
приймаемо.

Оплатувати газету треба все-
гда зъ горы (напередъ).

**СЛОВО РОБОТНИКА ДО
РОБОТНИКОВЪ. *)**

Свого часу надруковала
«Свобода» геніальний вірш
якогось Сверчка, в котрімъ
були слѣдуючі слова: «Засни
мое сердце, засни, людий ти
познало, а людий так мало. . .
Слова ті мимоволі прийшли
мені на думку, коли прочи-
тав я в «Свободі» як підло-
вому нападу дізнала тая ж за
се, що написала правду
чисту як кристал і ясну
як сонце, якої певно жадна
інша газета на свѣті з при-
чини смерти Микілея не
написала. «Людий так мало»
— неустанно шуміли
мені ті слова в голові. І
справді мало людий! І справ-
ді сотки мільонів істот на
подобі людске, але прав-
дивих людий ще дуже а
дуже мало. Скажіть дорогі
товариші читателі «Свобо-
ди», чи правдиві люде від-
важили би ся правду обки-
дати болотом? Я думаю, що
ні. Чоловік правдивий лю-
бить правду і тим самим ні-
коли не відважив би ся про-
тив неї щось говорити або
писати. Ті нанове, що на-
пали на «Свободу» за те,
що тая ж не вилізала вели-
ких жалів, з причини

*) Статю сю друкуємо без змін і помі-
ні е довести нескорожену, а цілу, бо она
характеризує погляд нашой свѣрідної рус-
ко-американської інтелігенції с. в. робіт-
ників, котрі на підставі читали часописе
(розуміє ся не лиш «Свободу») і вижили та
злюбили а всьлякими людьми, виробили собі
ясний судьяний погляд на свѣт, якого не
мають мільні а тих людий, що чванять ся
бути «інтелігентними» лиш дятлою, що пер-
еслать кільканадцять літ на шкільних
лавках. — Рівно-ж завважено, що автор
сеї статі знавдо нас вихвалює Ми не жад
ні герої, а люде, — прості, чорні робітники
на зауученіи люди просвітити руско-амери-
канського люду. Праця наша будова, тяж-
ка, педична, але конечна. Хочемо і стара-
ємось єї робити, бо се наш обовязок, а со-
вѣсть наша буде спокійна, если хоч не те-
пер, то болей волне рускі робітники сна-
жуть, що жыи ми не дарма, та що обовяз-
ок свій болей в часті сповняи. — Ред.

смерти Микілея сутъ
підлими, без хара-
ктерним крикунами.
Роблять они се цілком не
зате, яко би ім президента
жалъ було, но роблять се в
первих дятлою, щоб підко-
пати повагу «Свобода» в
очах народа. «Свобода» єсть
для них солю в оці, бо она
пятнує їх нелюдскі махер-
ства і підлі деморалізуючі
народ поступки за то по-
становили єї за всяку ціну
позбути ся. По друге ро-
блять се в певних цілях
обрахованих на власну ко-
ристь. Послухайте що сутъ
за люде ті апостоли тьми і
які їх ціли. Первий «укри-
жований» ренегат з Вилко-
бер. Пригляньмо ся з бли-
зка, що се за зьвір. Пригля-
нувши ся, пізнали ми, що
се велике нічо, понеже чо-
ловік вирікаючий ся свого
походження, себто свого ро-
ду, стає ся цілком нічим,
позаяк тим бути не може
чим не родив ся, а від того
чим ся родив відрик ся і
відпурав ся того, отже єсть
нічим. Кожда річ в приро-
ді позістає такою аж до сво-
го розкладу, якою єї сила
творческа до жытя поклика-
ла. По розкладі певної річи
на єї місци повстає інша
річ може часами цілком
відмінна, но тая зміна або
метаморфоза не від річи,
але від вічних прав божих
і прав природи залежить.
Тое відносить ся до річи
неорганічних, але процес
той дасть ся застосувати і
до органічних творів, а там
самим і до людий.

Після того кождий чеме-
ничник, сли хоче бути чьомъ
іншим, не тим чим родив
ся, повинен перше умерти і
опять на ново вродити ся
після своєї волі; приміром
Вилкоберскій ренегат повин-
ен був умерти мадяроном,
а вродити ся москалем, іна-
кше єсть нічим. І тепер тоє
велике нічо з великим ко-
рочаюм животом, сивою бо-
родою тай сивою головою,
удекороване золотими хре-
стами за підлу собачу слу-
жбу, вмѣсто сидіти тихо, як
істота без найменшого зна-
чѣня на свѣті і гризти спо-
кійно даремний хлібець, по-
ки ще дураків не бракує на
свѣті — плюгавить най-
вишпій ідеал людскости, бо
правду, якої людчв найдо-
скональшій учитель Ісус з
Назарета, тай яку боронять
і голосить «Свобода»! Знає
він добре, що если всі лю-
де пізнають і полюблять
правду, тоді з певностію
стануть непотрібними в
суспільности ті, що за зра-
ду своєго роду получають
вигідні стововиска, ще в
додатку хрести і інші над-
города, так само бракне мѣ-
стия на землі і для тых, ко-
трі зрадників випосажать і
обвишкують хрестами.
Отже, поки час, кричить
що сила, щоб уратувати
захвляну екзистенцію опер-
ту на темноті і щоб хотъ
на хвильку повстремати ще
звѣтло правди.

Другий крикун, котрого імя
апостол царя тьми, се папа
від «А. Р. В.» Той балван
з бляшаным чолом, наро-
див ся о цілх 600 літ за
пізно. Розводитесь о він не
варто за богато, шкода ча-
су; коротко сказати, єсть се
недобиток середних віків,
засадю котрого влечи ся
ва животі перед сильним, а
слабшого брата дерги до
последіио шкіри і дуєти
хотъ би на смерть.

Третий крикун, се ре-
дактор «Ам. Слов. Новін»
і словенського «Денника».
Хлапик той нічого со-
бі, син покроку, оборонця

правди, не знаю лишень
якої правды? Правда на
свѣті, здає ся, єсть тільки
одна і то відвѣчна, свята
правда. Если отже в обороні
той правди тот хлапик в 1896
році в календарі через него
і John-a Wagner а виданим
писав вірш, в котрім була
слѣдуючі сл ва протав сло-
вѣсько-католицких попів:
«А хотъ ви ту правду на
час затемните, але прече-
ви єї не викоріните; помне-
те ся ви, а правда остане,
би так чим скорш було ви
слиш же нас Пане. — то
не знаю яким чолом тепер
відважив ся щось против
ясної правди писати?! Але
на що тут завдавати собі
богато питань і сушити го-
лову над тим, що хлапика
пшло до так нелюдского
чину. Хлапик той ще перед
кільканадцять роками уявив
себѣ, що він має бути кон-
зулем американским до
Росій. З того часу почав ли-
зати ся коло російского
правительства, щоби з про-
текти того-ж рад Сполуче-
них Держав заіменував его
на тоє становище. Перед
рядом Спол. Держав хотів
би так само стати голосним
і великим чоловіком. Звіт
ні процеси, які провадив
кільканадцять літ тому на-
зад з словенсько-католиц-
ким попом Кошалком, піз-
нійше з словенсько люте-
ранским попом Орбахом,
а ще пізнійше з видавцями
«Словенського Гласу», не
вчинили его ще досить го-
лосним і великим мужем
стану в очах ряду Сполуч.
Держав і той же ряд ані
гадки собі прихилили ся до
его задумевних бажань. Те-
пер трафіла ся добра спо-
сібність, президент замор-
зований, всі найвіи Амери-
канці плачуть і кричать —
чому-ж би і ему не крича-
ти? Чей може хотъ тепер
почують его аж у Вашингтоні
і вже раз зроблять хлапика
конзулем.

Такі отже панове обкну-
ли «Свободу болотом за єї
слушну працю на поли про-
свѣтнім. Кождий з них має
до сего особисту причину.
Причини первих двох сутъ
майже однакові, то єсть всь-
кими можливими способами
хотъ би і брудними спля-
ти свѣтло правди, а шпирити
тѣму. Темнота простого
люду, се підстава їх вигід-
ного жытя. Причина трето-
го крикуна на се тлусте
становиско і широка слава.
Але не відіете нічого ви мѣ-
зерні раби царя тьми, ви
скомпромітовані члени су-
спільности. Свѣтло правди
убе вас і розлетитесь в
атоми. Не вам подобних
противників стрічала прав-
да в своїм поході і не в та-
ким духа часі, як тепер, і
не з такою силою в руках
визволеній болгузи! Ви
можете кричати і плюгаво
топтати брудними ногами
правду, но більше не може-
те і не вільно вам відіяти
смерти. Врутальні інквізи-
тори тратили безопадно
апостолів правди на публич-
них місцях, але і тим не
поурафіли і на хвильку
повстремати свѣтла правди
в его загонистім поході по
дорозі зрошеній кровю і
вистеленій кістьми мучени-
ків-героїв, котрих ложна
історія записала еретика-
ми. Свѣтло правди маєста-
тично постуило вперед,
нерейновшви поважно понад
темнотю віків враз з ча-
сом, котрого зуб погриз всі
перении давні, які зупи-
няли правду на єї дорозі і
днесь свѣтло правди має

(Конецъ буде).

Доля
„бискупскихъ“ церковъ.

Безъ сумнѣву, що наймо-
гутнійшою церковною ор-
ганізацією въ Сполуч. Держ-
авах єсть церква римо-
католицка, въ котрій во-
дять рей поангличеній и зъ-
американізованій Айришѣ.
Айришскій «бискупы» зъ
малыми вынятками, се слѣ-
вичі выполнявць буквы дієде-
зальныхъ постановъ, далекий
вѣдъ людскости и терпели-
вости, а черезъ те й полі-
тика церкви католицкой, ко-
тра не терпить всього, що
некатолицке, або навѣть
формами та зверхними ви-
дами рожне вѣдъ католицко-
го, болыне впадаюча въ очи
туть, якъ въ якої иншої
провінції. Сего досвѣдчили
на собѣ і Русины Спол. Держ-
авъ, а теперъ приходить
ся перебути те саме брази-
лійскимъ и канадійскимъ
Русинамъ.

Айришко-американьска,
римо-кат. організація посту-
пає такъ не лишъ взглядомъ

тисяті смѣлхъ привержен-
цѣвъ, котрі з погордою див-
лять ся на всяку лож і не-
справедливості і кождий не-
людскій поступок пятну-
ють по заслузі і кожду річ
провадять на часту воду.
Смѣло і отверто перед ці-
лымъ свѣтомъ голосать прав-
ду без огляду на то, яку
заплату за се получаютъ. З
певностію своєї ціли ідуть
смыло вперед і в думою в
серца дивлять ся в красчу
будучність по нас грядучо-
го поколіня. В найдалній
закутки землі з правдиво-
апостольскимъ посвяченемъ
несуть свѣтло правди. То-
е-ж свѣтло правди, як ніж-
на благодать тисне ся в
серця темнихъ людскихъ і-
стот, розясняє ум, убога-
родняє найвишпї свойства
людскі, учить пізнавати са-
мих себе а тим самим бу-
дуть всвѣчуте і правдиву
любоб до другихъ людий.
Показує дорогу до красчо-
го жытя, до того висшого,
правдивого людского жытя,
котре опирає ся не на ка-
нонах, штилетах і багнетах,
не на криміналах і шибє-
ницах, не на підлих здир-
ствах, ошустах, підкуп-
ствах і всьакого рода шпе-
куляціях, обрахованих на
зниченє рівного собі сина
землі, не на зарозумілім ці-
нініми, котрий голосить си-
ла перед ирачом, але на
взнесеніх ідеалах правди,
що вьсе перед любовію
уступити мусить, — до жи-
тя, к тѣ се показує чолові-
ви все висше і висше, по-
казує, що чоловік се коро-
на воіх сотворінь на землі,
верхок вершків і що пови-
нен неустанно до той висо-
ти драпати ся до якої сила
творця Всевишнього при-
зачила его, щоб хотъ в
часті стати подобнимъ тій
невичерпаній премудрости
і доброті. Дальше тоє свѣ-
тло правди покликає до
жытя, в котрім вже не гучать
армати, не прудирає небеса
проразливий плач і зойк
взаімно мордуючих ся, пого-
ки крови вже не пливуть,
але гармонійна взаімна лю-
бов царює на свѣті і жыте
плине спокійно, щасливо,
солодко, немов пречудна
гармонійна мелодія піснѣ,
котра на своїх хвильях по-
риває і уносить душу чо-
ловіка в чаруючий свѣт
спокою і щастя, словомъ
до найвишпих цілий, до
яких істота людска може
дійти на землі.

Ажъ ту маємо свѣжій
фактъ! Ось послушайте, що пи-
сать часописи:

«Епископъ О'Сонпог зам-
кнувъ французскій костель
въ Newark, N.J. а тамошному
священникови Alphonso La-
говати вьзборонивъ проповѣ-
довати слово божє по фран-
цузки, бо переконавъ ся,
що его вѣрній знають ан-
глицку мову вже на стѣль-
ку, що могутъ слухати на-
ук и въ англійскої мовѣ.
Священникъ протестувавъ
проти сего и навѣть удавъ
ся зб скаргою до апостоль-
ского делегата въ Вашин-
гтонѣ, а тымъ часомъ вь его
неприсутности епископъ ка-
завъ церкву выпорожнити,
бо се его власнѣсть. Всякі
протесты не вдѣляли нѣчо-
го!»

Ся подѣя обясненъ не
потрѣбує, она ясна якъ сон-
це на небѣ. А вь виду того,
що скажете вы вѣть, рускій
священникъ, що позапису-
вались рускій церква на
айришскихъ епископѣвъ?
Чи й днесь ще не бачите
той кривды, яку вы заподѣ-
ляли людемъ, котрі будова-
ли церкви за остатныхъ
грѣшъ, щоби хвалити Бога
въ матѣрній мовѣ? Чи й
днесь ще не бачите, яка
долга же тѣ церкви? Люде!
памятайте, що вѣсь тѣ ру-
скій церквн, що сутъ запи-
саній на лат. епископѣвъ,
не сутъ ваші! Они сутъ
власностію епископа, а тѣ
священники, що такъ вчи-
нили, поповнили злочинъ
на вашѣмъ маєтку. Що те
поступованє противорѣчить
здоровому розумову, се кож-
дѣ бачать! Але мимо того
сутъ мѣжь нами ще такі
священники, котрі мимо
того готові позинисувати
рускій церквч Айришамъ за-
підля своїхъ особистыхъ цѣ-
лей. Ось о. К. Лавришинъ,
вѣдтраючий ролю вікарія або
що найменше декана, толь-
кувавъ на флалелфійскомъ
звѣздѣ зобравнымъ священ-
никамъ, що вь томъ нема
ничъ злого, але противно ко-
ристь! Цѣкавий я, що те-
перъ скаже о. Лавришинъ,
чи ще остає за своими вы-
водами!?

А тымъ часомъ, братя Ру-
сины, де вы не мѣлкаете,
чи вь Спол. Державахъ, чи
Канадѣ, чи Бразиліи, не до-
пустѣть нѣколи до того,
щоби ваші церкви — той
чужинѣ вѣдда но латинь-

Русинѣвъ, котрі рожнять ся
обрядомъ і організацією,
але и взглядомъ иншихъ на-
родностей, котрі сутъ таки-
ми самими католиками, а
може и лѣпшими якъ Айри-
шѣ, толькѣ зь тою рожни-
цѣю, що ще не забули своєї
рѣдною мовы. Ось недавній
ще часы, бо минуло ледва
кѣлька мѣсяцѣвъ, якъ епи-
скопы Eis и Messmer зъ ар-
хидієцєй Chicago-вскої вы-
дали розпорядженя, щоби
во вѣсѣхъ костелахъ поири-
науки та катехизаціи въ чу-
жихъ мовахъ (тамъ жє маса
Поляковъ и Нѣмцѣвъ), го-
лощено науки и въ англій-
скої мовѣ. Розумѣсь роз-
порядженя тыхъ славныхъ
архипастырѣвъ выкликали
силыне недоволенє. Вѣсь
ам. польскій часописи под
несли крикъ, а навѣть при-
скороно звѣздъ польского
клиру и свѣтскихъ делега-
товъ до Вофало, Н. Й. б. р.,
на котрымъ запротестовано
проти сего християньского
(!?) розпорядженя. Розумѣ-
сь згаданій епископы зля-
кали ся, а одень зъ нихъ
еп. Eis старавъ ся навѣть
вытолкувати, що нѣбы то
его розпорядженє зле зро-
зумѣли.

Ажъ ту маємо свѣжій
фактъ! Ось послушайте, що пи-
сать часописи:

«Епископъ О'Сонпог зам-
кнувъ французскій костель
въ Newark, N.J. а тамошному
священникови Alphonso La-
говати вьзборонивъ проповѣ-
довати слово божє по фран-
цузки, бо переконавъ ся,
що его вѣрній знають ан-
глицку мову вже на стѣль-
ку, що могутъ слухати на-
ук и въ англійскої мовѣ.
Священникъ протестувавъ
проти сего и навѣть удавъ
ся зб скаргою до апостоль-
ского делегата въ Вашин-
гтонѣ, а тымъ часомъ вь его
неприсутности епископъ ка-
завъ церкву выпорожнити,
бо се его власнѣсть. Всякі
протесты не вдѣляли нѣчо-
го!»

Ся подѣя обясненъ не
потрѣбує, она ясна якъ сон-
це на небѣ. А вь виду того,
що скажете вы вѣть, рускій
священникъ, що позапису-
вались рускій церква на
айришскихъ епископѣвъ?
Чи й днесь ще не бачите
той кривды, яку вы заподѣ-
ляли людемъ, котрі будова-
ли церкви за остатныхъ
грѣшъ, щоби хвалити Бога
въ матѣрній мовѣ? Чи й
днесь ще не бачите, яка
долга же тѣ церкви? Люде!
памятайте, що вѣсь тѣ ру-
скій церквн, що сутъ запи-
саній на лат. епископѣвъ,
не сутъ ваші! Они сутъ
власностію епископа, а тѣ
священники, що такъ вчи-
нили, поповнили злочинъ
на вашѣмъ маєтку. Що те
поступованє противорѣчить
здоровому розумову, се кож-
дѣ бачать! Але мимо того
сутъ мѣжь нами ще такі
священники, котрі мимо
того готові позинисувати
рускій церквч Айришамъ за-
підля своихъ особистыхъ цѣ-
лей. Ось о. К. Лавришинъ,
вѣдтраючий ролю вікарія або
що найменше декана, толь-
кувавъ на флалелфійскомъ
звѣздѣ зобравнымъ священ-
никамъ, що вь томъ нема
ничъ злого, але противно ко-
ристь! Цѣкавий я, що те-
перъ скаже о. Лавришинъ,
чи ще остає за своими вы-
водами!?

А тымъ часомъ, братя Ру-
сины, де вы не мѣлкаете,
чи вь Спол. Державахъ, чи
Канадѣ, чи Бразиліи, не до-
пустѣть нѣколи до того,
щоби ваші церкви — той
чужинѣ вѣдда но латинь-

скимъ епископамъ! Памя-
тайте, що такі церкви не
сутъ вашою власностію! Сли
згаданій епископъ посту-
пивъ такъ зь Французами,
то зь Русинами прийдець ще
лєкше. Те саме водносить
ся такожъ до тыхъ Русинѣ-
нѣвъ, котрі — перейшовши
на цареславіє — повѣддава-
ли свои церкви вь руки
московского епископа вь
San Francisco. У цареслав-
ной мѣсци вь Америцѣ така
сама практика вь той спра-
вѣ якъ у латиниковъ ка-
толикѣвъ. Розважте толькѣ
добре! Сли цареславный
владыка не хоче принима-
ти анѣ посвящати такихъ
церковъ, на котрыхъ тяжать
довгъ, то тымъ менше по-
трѣбуєте его ласки тогды,
коля церкви стянуть безъ
довгу. Не штука признава-
тись до здорового, але шту-
ка помощи хорсму! А вѣсьмъ
своимъ такимъ добродѣямъ
скажѣть: казала Феся,
що о обѣйде ся.

А. Левковъ.

Дописи.

17. Листъ з Украйны.
28. Октобра, 1901 р.

Нігде немає такихъ законівъ,
що до віри Божой, як у Ро-
сині. Кождий православный
повинен до самої смерта
мати собі віру спалкову;
віякимъ робомъ нікто з пра-
вославныхъ немає права пе-
ремінити свою віру не самъ
власно, а ні дітямъ своїмъ,
інакше суд, велика кара, а
шо найменше відібране від
вишуватихъ воіхъ правъ громад-
ськихъ. Така кара по науці
карній звєчь ся грсмадською
стратою людини. Страшна
кара! Але такі обставини
виробляють те, що «пасты-
рі» православній, у нас не
пастырями своєї парафіи
сутъ, а «паннами», часто-гу-
сто глитаями. Пони наші,
це урядовці такі-ж, як і
становий пристав і земський
начальникъ й інші, та й біль-
ше нічого. Кождий з нихъ
тільки дбає о себе! як би
краще жыти, та богатіти, а
до парафіи своєї, з усіхъ
боків, йому ніякого діла
немає. Деруть наші поци з
живого і з мертвого, нікого
не жалючи. Пищать від
нихъ люде, не гірше, як і
відъ езуїтівъ за польскі часи,
та й тільки що пишцать, бо
хто тільки хочъ крикне, то
такого зараз, ніп тільки кив-
не на його, й до поліції
заберуть, а тамъ вже такі
неперевидки, що і казати
нічого.

Велика течія тепер у насъ
з штундою; вовтузють з
нею, а спинити єї ніяк не
можуть. Горнъ ж з за-не-бу-
ло богацько, але доси до
крови хоч не доходило, а
заразъ то вже і це почиваєть
ся. Днями в селі Павлівці
сумського повіту Харківщи-
на, де велике число штун-
довихъ (більше 100 родинъ),
поклади розвалити школу з
часовнею, які збудовані спе-
циально задля дітній тихъ
штундовихъ, задля обратеня
їх до православия навпаки
волі їх родителей. Й розва-
лили вони. Кинула полі-
ція, збрала православныхъ
того ж села, підбурила їх,
натравила і кинули ся ті
дѣтки з штундовими.
Православныхъ не в прикладъ
більше і штундовихъ пере-
пало дуже. Богацько на
смерть забатихъ, а нарешті
ще 60 чоловіківъ і 30 жінокъ
штундовихъ одвезено до тюр-
мы, поки що до суду. От
таке то! Горе тай з вірою,
де єї доводить ся тримати
кулакамъ, тюрмою, та різни-
ми суворими карними засу-

Щоби вилічити простуду
в одній днѣ,
бери Laxative Bromo Quinine Tablets. Bet
автлярі авертять гроші, сн не аналчать.
Підпис Е. W. Grov-а на кождімъ шукданку. 250

дами. Через такі способи
віра не крипе, а гине. Та
інакше і бути не може.
Коли-ж главарі віри роблять
не по принципу тієї віри,
забувають єї гарні основи
і з милосердного вчєня Хри-
стового роблять якусь пе-
роповщину, то годі тамъ вже
доброго чекати. Горе! Ой
горе колись буде такимъ не-
гіднимъ пастырямъ. Поки-ж
що, то горе, ось яке горе,
ощо яка мука і моральна, і
матеріяльна і фізична на-
шимъ Христовимъ віцямъ! Вов-
ки їх пасуть!...

Украйны.
3 Rosthern, Sask., Canada.

Нас є 68 фамилій Русинівъ
фармерів, котрі ся ту посе-
лили ще передъ трома рока-
ми, а по другімъ боці ріки,
котра перетиняє нашу ко-
лонію, є напихъ Русинівъ до
5 сот родин, і то ми усі не-
маємъ священника, котрий
би хотъ часомъ проповідъ
намъ слово Божє, є тутъ прав-
да, французскій і є оден
прускій міسیونар, але сей
другий дуже добрий душ-
пастир, не такъ для нас, якъ
для власної кишені, бо за
шлюбъ бере по \$5.00, а тра-
фляло ся, що вінъ уже взявъ
у одної пари \$12.00, інакше
він і пліобу не хотівъ дати.
А наші свѣщенники боять
ся іти до Канади черезъ то,
же якомусь тамъ ще передъ
віками, чи коли то було, то
не зняю, балъсамъ зястив! І
се правда, бо того року, ко-
ли о. П. бувъ у Канаді, то
менше і комарівъ тутъ було,
а теперъ їхъ тутъ безъ ліку,
Завсе більше балъсамъ тутъ
помагає, якъ его власитель.

Отже відзиваємъ ся до Васъ
власти духовній, так у старімъ
крюу, як і тут у Сполуч.
Державахъ, вишлѣть намъ хотъ
одного сюда певного душ-
пастиря, а ми певне отри-
мані волѣмъ дѣти рускому
душпастиреви, якъ маємъ да-
вати непрошеномъ опікувамъ.
По другімъ боці ріки на ко-
лоніи Alvena, побудували
наші Русини каплицє і
прускій ксьондзъ туда до-
їздить і відіправляє службу
Божу і наші люде сходили
ся на то богослужєне, а те-
перъ хочуть церкву будова-
ти. Наші Русини богато
слухають его рада, а денкі
не хотять; отже я би казавъ
радше не треба его зовсімъ
слухати, бо вінъ з насъ хоче
користати. Згаданій прус-
кій ксьондзъ, котрий за на-
ми Русинами такъ ся дуже
«упоминає» вь «Dzienniku
Chicagoskim», пите неправ-
ду, бо до церкви «схизма-
тичкої» ми не прилучені, а
тільки вінъ хоче прилучати
Русинівъ до французского ко-
стела. А вінъ будімъ до нашъ
«приятель» та ще просать
ніби то о малостивню для
насъ Русинівъ...

Іванъ Дирвава.

3 Бурітаби, Парана, Бразилія.
Наші здершири.
Ясьне освѣщеніи панове
Артвиньски, (колонія Баро-
серго) потративши свої ма-
етки в Галичині в карти,
приїхали до Бразиліи ніби
ни польованє і полюють на
правду; але не на зьвіривъ
тільки на людий. В тыхъ па-
нівъ робивъ оден угорскій
Русин рік і місяць, то за
місяць заплатили, а за рікъ
нічо му не дали, і дали то-
го бідного Русина до дру-
рого такого цана Сладмоно-
віча, котрий буде фабрика
шкля в Парані (Антоніа)
і той панъ фабрикантъ взявъ
того бідного Русина на ро-

боту до своі фабрики і буде му платити сто мільв. То той фабрикант має виплатити тому бідному Русинowi в тах 100 м. за той рік що робив в панів Артинських і за свою роботу; то бідний Русин від чорта втік, а до людина пера пішов. А щоби Русини були радикалами, то би не були такі невірники панів. Хотіть кажуть наші декотрі Русини, що суть невірниками Руси, а приятелями таких панів і Польщі, що радикали не вірять в Бога, то се неправда. Они кажуть так ддятого, бо они вірують в панів, а радикали вірують в Бога і в просвіту Русинів.

А в Сан Павльо 25. вересня викинула поліція з іміграційного дому кільканайцять родин наших бідних Галичан. Приїхали з Галичани і не могли дістати ні кольовій ані роботи і минув час, до котрого мали мешкати в домі іміграційнім. Бідні сироти удали ся до конзуля австрійского о поміч, але він їм відмовив, бо каже, що не може нічого порадити. Сироти з чим прийшли, з тим пішли.

В Сан Павльо оден латинський піп зааскурував свое жите на сто тисяч мільв, котрі по смерті попа мав одержати стрічний брат. Минувло пару місяців як піп заплатив асекурацію тай умер. Смерть его зістала оголошена в газетах. Товариство асекураційне Амазонія казало відкопати не бішика, отворили труну, а там замість попа було два мішки піску, а за попом сліди загинули.

Справы „Р. Н. Союза“

ГОЛОВНИЙ УРЯДЪ:
Председатель: **REV. A. BONCHEVSKY,** 10 May str. ANSONIA, CONN.
Секретарь: **D. D. PYRCZ,** P.O. Box 355, OLYPHANT, PA., Lack. Co.
Касирь: **ALEX. SHLANTA,** Postmaster, MAYFIELD, PA., Lack. Co.

Въ вѣщяцію Октобру 6. р. приступили до „Р. Н. Союза“ слѣдующій нові члени:

Бабичъ Михаилъ	2287
Рястевъ Левъ	2287
Голыня Павло	2288
Вовчакъ Семанъ	2288
Сенько Емилъ	2289
Сенько Стеф.	2299
Крыничинъ Сем.	2290
AUBURN, N. Y.	
Дичка Теодозія	2045
Буленчъ Мих.	2290
Фивъ Иванъ	2291
RHONE, PA.	
Адамъ Андрей	2291
Звѣришинскій Андрей	2292
McADOO, PA.	
Поступать Юрко	2292
Нестерякъ Федоръ	2293
Суханя Пильо	2293
Данала Матѣй	2294
Вольный Мих.	2294
Чернискій Андр.	2295
Ицнаничъ Петръ	2295
Петрашнскій Яв.	2296
Решетаръ Петръ	2296
Бурый Никола	2297
Михайло Пильо	2297
Цапаръ Тимко	2298
Фрайда Стеф.	2298
Тиханскій Юзько	2299
Гаталовчъ Мих.	2299
McKEESPORT, PA.	
Сернякъ Гнатъ	2300
Цейко Мих.	2300
Шулякъ Елена	2301

WESTMORELAND CITY, PA.	
Мияль Мильо	2023
Мияль Ив.	2051
Фудделъ Мих.	2083
SCOTTDALE, PA.	
Коваль Гриць	1919
Пелешъ Андрей	1049
Ирошъ Василь	2301
MT. CARMEL, PA.	
Хрущъ Йосифъ	2302
Хорошакъ Юліанъ	2302
Савианскій Теодозій	2303
Даньчакъ Теодоръ	2303
Павлицъ Андрей	2304
Маслячъ Стеф.	2304
(Дальше буде.)	
Д. Пирчъ,	секретарь

НОВИНКИ.

Вже кінчить
СЯ
ДРУКОВАТИ
Календарь „Союза“
на рѣкъ 1902.
Въ календарі томі кромі многихъ цѣкавыхъ рѣчей буде такожъ
УСТАВЪ ЦЕРКОВНИЙ.
Замовленя и грошѣ (50 центовъ за оденъ) просимо присилати за вчасу на адресъ председателя „Союза“:
REV. A. BONCHEVSKY,
10 May Str.,
ANSONIA, CONN.
або до редакції „Свобода“
Доходъ зъ календаря поде до каси „Союза“.

ВѢДОВЗА

въ справѣ Р. Н. Дому Еміграційного до рускихъ братствъ и членствъ „Р. Н. Союза“
ДОРОГІ БРАТА І СЕСТРЫ!

Уже незадолго рѣкъ кінчить ся, а еще не все братства и члены „Р. Н. Союза“ надѣлали свои рѣчны вкладки на Р. Н. Домъ Емігр. Прийдѣте и загляньте до т. зв. „кассель гарды“ и якъ zobачите, якъ то тамъ знуцають ся надъ нашими емігрантами лишь тому, що не миемо ще своего Дому Еміграційного, то зъ певностию какаемъ Ваше сердце змякне и не будете жалувати тыхъ мізерныхъ 50 ц. жертвовати на нашъ Домъ Емігр. разъ на рѣкъ. Все народности дѣють о себе, а лишь оденъ Русинъ мае остати на задѣ и спустити ся на якусь чужу помѣчу. Таже-жъ все здоромысляющі люди знаютъ, що безъ грошей невозможно ані отворити Дому Емігр., ані утримати агента. Для 10. новембра 6. р. вѣдбуло ся засѣдане нашего комитету въ Йонкерсѣ, Н. Й., въ домѣ ч. Мих. Нехая, и все присутній рѣшили одноголосно старати ся утворити Домъ Еміграційный якъ найскорне. Ддятого мы चुкаемо еще разъ до Васъ всехъ братья и сестры, до вашои совѣсти и чести христіанской, не вѣдтайте довше, але сей ч а с ѣ зложѣть жертвы по 50 цнт., а коли Вы сповните теперь свой той христіанскій а заризомъ народный обовязокъ, то мы постарасмо ся отворити сей вашъ Домъ до мѣсяца. Зобраній грошѣ просимо высылати до касiera: Mr. Lazor Syrotiak, 42 Washington Tt., Yonkers, N. Y., а заризомъ синежъ жертвователѣвъ до секретара: Mr. K. Kiczow, 140 Essex St., Jersey City, N. J.

За комит. тов. Р. Н. Д. Е.
Н. Подгорскій, К. Карчовъ,
председатель, секретарь

— **О. Юр. Гуловичъ,** приключилось въ Олифантъ нещасте а то черезъ бракъ осторожности въ обходженіи си зъ оружіемъ. Молодой рускій хлопецъ, именемъ Мет. Кисельовскій, убивающій ся въ святочный одиць, вытягнувъ зъ кюфры мѣжъ ничими рѣчами и револьверъ, и не знаячи, що сей набитый, потягнувъ за курокъ прострѣлявъ ногу своему братови Миколѣ. Щасте, що куля трафила въ ногу а не въ иншу больше важную часть тѣла. Никола забрала до шпиталю, кулю зъ ноги вытягнули и вѣнь певно буде за колька днѣвъ здоровый. Оба брата суть дуже честны и порядны люди, та жиють мѣжъ собою въ нийбольшой приязни такъ, що мабуть навѣтъ цюстрѣленого не болѣло се нещасте такъ дуже якъ того, що нехотячи ставъ его причиною. Осторожно зъ оружіемъ!

— **Забава,** уряджена днѣ 7. нов. 6. р. рускими дѣвчатами зъ братства св. Ольги въ Bloomfield, N. J. вѣдбула ся въ якъ найкраспѣомъ порядку. А Козакъ привагала зобранныхъ гостей (прибувшихъ навѣтъ зъ дуже далекихъ сторѣнь, якъ Траугер, Pa.) на що Ев. Калакука зъ Джерси Сити вѣдповѣла бажанемъ, (щоби все дѣвчата блѣсмфильдскій приступили до братства и жили якъ правдивій сестры. А. Вислоцка хорошо вѣддеклямовала стихъ „До Русн“, а п. Д. Голодъ додавъ духа зобраннымъ двома декламациями „о просвѣтѣ“ и „господарь хаты“. П. К. Кирчовъ дякувавъ въ имени комитету церковного блѣсмфильдскимъ дѣвчатамъ за щирю ихъ помѣчу и жерты на нову церковь въ Джерси Сити, а о. Подгорскій высказавъ свою радость, що сестры блѣсмфильдскій суть взрѣдцемъ братствъ и въ парохіи, и нѣколи не жалуютъ жертвъ на добродѣйный рускій цѣли, а що служатъ у порядныхъ домахъ, то научили ся порядку и людскости, и колись будутъ добрыми господами. Хоць джерзиситскій подъ проводомъ учителя А. Зволинского вѣдсѣвавъ пару пѣсень, такъ, що и чужі люди не могли нахвалити ся. Забава закончила ся въ якъ наилучшій ся воодушевленій домѣвъ, а не неналежавпій еще дѣвчата до братства зъ тымъ нимѣренемъ, що приступити до братства на найблѣснѣомъ митингу.

— **Зъ Auburn, N. Y.:** „Нашъ братъ и членъ „Р. Н. Союза“ Стефанъ Мельникъ зъ Смольника, лѣсково пов. въ Галичинѣ, днѣ 9. окт. с. р. вступивъ до стаяну суиружеского зъ Марією Галушакъ зъ Сѣлека, аба-вонск. стол. Вѣнчавъ ихъ с. Е. Волкай. На весельѣ было много людей и забавляти ся дуже красно. Молодой парѣ желаемо многихъ лѣтъ.“
М. Поладскій.

— **На засѣданю урядничѣвъ тов. Р. Н. Домъ Еміграційный днѣ 10. нов. 6. р. въ Йонкерсѣ, Н. Й.,** домѣ п. Мих. Нехая (угорского Русина) зложили жертвы на Домъ Еміграційный:
Иванъ Сабать, зъ Йонкерсѣ \$2.00
Михайлъ Нехая „ 5.00
Лазоръ Сиротякъ „ 2.00
о. Павло Тимевиць „ 5.00
Александръ Телень „ 1.00
Михайлъ Романъ зъ Буралина 2.00
о. Кент. Карчовъ зъ Джерси Сити 1.00
о. Н. Подгорскій „ 3.00
Разомъ „ \$21.00
Зъ перевесены „ \$688.88
Стать насъ „ \$709.88
Лазоръ Сиротякъ касирь.

— **Старинне славянське** городище вѣднано въ кѣнеской губерніи, недалеко села Шараки на Украинѣ. При вѣдкопуваню натрафлено на слѣды мешканъ; найдено безлѣчь старинного оружія, начиная и иншихъ домашнихъ зварядѣвъ. Розкопуванемъ городища займае ся археологъ проф. Хвойко.

— **Духовна рада** „Товариства рускихъ церковныхъ громадъ въ Спол. Державахъ и Канадѣ“ уряджуе другу руску мисію въ Ansonia, Conn. Ся мисія буде тревата днѣ 27., 28. и 29. новембра въ слѣдуючѣмъ порядку.

Днѣ 27-го нов. второкъ о 7 год. вечеромъ заче ся сповѣдь, вѣдспваа ся паракладъ до Пр. Богородицы, одѣла выголоситъ ся перша мисія проповѣдь.
Днѣ 28-го нов. въ среду о год. 9 Св. Божя, а о год. 7 вечеромъ вѣтария. сповѣдь и друга мисія проповѣдь.
Днѣ 29-го нов. четверъ о год. 8 рано сповѣдь, о год. 10 Св. Божя зъ дяконами и трета мисія проповѣдь. Мисія заче ся вѣдспваемъ „Царю Небесный“ а закончить ся благодарственою пѣсню „Тебе Бога хвалимъ“.

Вѣдъ духовной Радѣ товариства Рускихъ церковныхъ громадъ въ Сп. Державахъ и Канадѣ.
о. Ив. Констанкевичъ, о. Ст. Макарь, голова, секретарь.

Где есть?

Хто хоче шукати своихъ краевѣвъ черезъ нашу газету, мусть заплатити 25 центовъ за кожде оголошене напередъ.

Повѣдомляемо всехъ членѣвъ нашего братства св. О. Николая въ Питсбургѣ, Па., що рѣчний митингъ братства вѣдбуде ся днѣ 22. децембра 1901. на котромъ каждый членъ братства обовязаны явити ся. Члены плейзовъ, котрыхъ вертанный тикетъ конштуе больше якъ \$1.50, не обовязаны бути присутными на митингу (хита самі хотять), за то другимъ членамъ мають надѣслати заявлене, що годять ся на все хвалы митингу. На томъ митингу буде братство принимати новыхъ членѣвъ безъ вступного. Дорѣчного митингу мае каждый членъ заплатити свой довгъ якъ: мѣсячне, за тикеты, зилеглый довгъ до „Союза“ и т. д. Понече на томъ митингу будутъ выбирати ся нові урядники, ддятого каждый членъ мае зголосити ся до секретаря Mr. Nicholas Vojtovitch, 619 Cabot away, S. S. Pittsburg, Pa. по картки, на котрыхъ выпишутъ имена новыхъ урядничѣвъ и ти картки вѣддадутъ на митингу въ децембру. — За невыповненіе тыхъ ухвалъ, членъ заплатитъ кару, означену на митингу въ м. октобру.

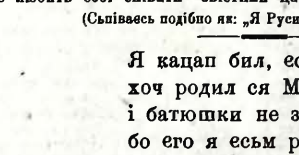
За Вѣдѣтъ братства
Иванъ Пастырчикъ, председ.,
Ник. Войтовичъ, секретарь,
Иванъ Кривичинъ, касирь.

Понизшу пісню

дуже любить собі співати звѣстний царославный подвижникъ „Ковт.“ (Спѣвася подобно якъ: „Я Русинъ был, есмь і буду“.)

Я кацап бил, есмь і буду
хоч родил ся Мадяромъ —
і батюшки не забуду,
бо его я есмь рабомъ.
Мадяр был мой отецъ, мати,
братья, сестры — вся рідня,
но я рублѣ люблю брати,
якъ коренна кацапня.
Я узрѣл свѣтъ в Угорщинѣ,
но матушки „груди“ ссад,
як і пристойтъ скотинѣ,
котру „рубль“ уколесал.
Якъ первый разъ втворил морду —
слово: „рубрики“ прорекъ;
й днесъ „Свободѣ“ за погорду
клену vzdolж і поперекъ.
Царскій кнутомъ я питанъ бил,
кнут — престижомъ у меня,
щоби свѣтъ перекопанъ бил,
що я — истинна свиня.
І теперъ царъ питаетъ мя,
цар мя любить, цар держитъ
і нікакъ в свѣтѣ племя
в подлости мя не вдержитъ.
Тожъ тобѣ, мой роде свинскій,
кленушь водкой і рублемъ —
всеіхъ прихильниківъ „Свободы“
геть брехнею истреблемъ!..

Не порозумѣли себе.

Батюшка Ковтъ: — Славно мой другъ, славно! Мушу поглядити тебе по головѣ, бо лаешъ на „Свободу“ лѣьше вѣдъ мого песика.
Пет. Иос. Киринчакъ: — Та мы теперь батюшко оба маемо оденъ дѣзьябѣ: цѣльый сей „Свѣтъ“ заловнили „Свободою“, „вѣкрайцами“, „попиками радикалами“ и пр.

Батюшка Ковтъ: (не порозумѣвши, що его „славный другъ“ говоритъ о гаетѣ „Свѣтъ“): Цѣльый свѣтъ говорюшь? Се же за мало. Накола-бъ было возможно, то я бы й пекло заловнилъ тыми!
Пет. Иос. Киринчакъ: — Ва, не знаю, чи „Свѣтъ“ ишій Правительствующій Всероссийскій Синодъ“ разрѣшій вѣддавать Пекло на малорусскомъ языкѣ...

Хто ажъ по Новѣмъ Рѣкъ надѣше предплату, сей такого даруку не достане!
Не вѣдладай, бо лишь сырѣ вѣдладаый добрый. Пошла грошѣ днесъ, скоро лишь се прочтаесть!
СЕ НЕ ЦИГАНСТВО!
Се чиста правда, а хто не вѣрять, нехай прише предплату, а перекопанъ ся, що мы не говоримо на вѣтеръ.
Пишѣть выразо, якихъ книжокъ хочете, щоби мы знали що вамъ послати.
Списъ книжокъ, зъ котрыхъ мусть себѣ предплатники выбирати:

Американскій шляхтичъ	15
Богъ надежда (костина опера)	\$2.50
Весѣды про часы позакій	75
Безъ пращъ, казанъ	20
Борба янсъ	10
Библія малъ	30
Библія велика	50
Байки Павла Свого	25
Великій Изборникъ	\$4.00
Вечерницѣ, Гоголь	15
Весѣла пляшочка зъ образами	30
Вѣдѣтъ Америки	10
Дѣв хлосскій державы	60
Дзертиръ, Ковалева	5
Днѣа павъ	70
Днѣа старѣй	10
Дѣ що про права и суды въ Сп. Держ.	10
Добра Настя	10
Дѣ що про землю	10
Зъ вершинъ и янсъ	1.50
Зъ сѣла	20
Зъ чужихъ зѣляннѣвъ, оповѣданя	1.00
Зоборѣны та вѣдобрѣдство	20
Календаръ Комара (на 1901)	10
Календаръ Пресвѣтій (на 1901)	20
Календаръ для А. Русинѣвъ (1901)	25
Казанъ Андерсена	25
Колѣ пѣ зѣвръ говорили	40
Коваль Василь	60
Катехизмъ	10
Каминя душа, драма	10
Колѣды и щѣдрѣвны	10
Кобзаръ Т. Шалевича	1.20
Казанъ Гримѣвъ	25
Коломыйскій	30
Канадскія Русь	10
Конституція Сполуч. Державъ	10
Калитва и праця	10
Листы зъ чужины	1.25
Лихій день, комедія	10
Маруся, оповѣдане	25
Молитвенникъ для дѣтей	10
Молитвенникъ	\$1.20
Молитвенникъ (лѣшня опера)	1.60
Мертвецкій величье	10
Нашъ звѣрѣта	25
Новомодный свѣтъ	15
Народ. рус. молит. (лѣшня опера)	40
Надѣльваръ	10
Народній казанъ	25
На добродѣйный цѣль, комедія	35
Народный Рухъ Ав.-Уг. Русинѣвъ	16
Образы для дѣтей за оденъ	1 ц.
Оповѣданя Марва Вонча	30
Оповѣданя С. Макара	15
Образы зъ Америки	10
Пѣснословецъ	40
Псалтырь	90
Pid Krestom (мол. лат. буквами)	\$1.00
Повѣсти Устияновича	80
Поэзия Гейного	50
Прогрессъ галичскихъ Русинѣвъ противъ мадарского тысячелѣтня	10
Про вѣдступникъ. вѣдъ рес.православия	10
Панцана и ѣзъ славоныя	30
Порядникъ лѣварскій	25
Русскій букваръ	25
Руско-украинская литература	20
Розказы про небо и землю	10
Розказы про силы природы	10
Споминя А. Гончаренка	10
Сѣлакова умова	10
Словаръ русско-угр. (4 томы)	6.00
Старый бѣрѣтъ	10
Слѣтъ казѣкъ Франка	50
Творы Гр. Кивитки	1.00
Творы Ст. Руданьского	50
Тато на заручинахъ, комедія	10
Тимко Гаврилюкъ	15
Учитель, комедія	30
Хвалитѣ Господа	1.20
Хрущъ	10
Хлосы и хлосскы справы	5
Хмельницкий и Хмельницкая	15
Хлѣбъ души	80
Хлосскій пѣснь	10
Читанка для П. янсъ	30
Читанка для Ш. янсъ	40
Читанка для IV. янсъ	50
Читанка для молодѣтъ	10
Итъ чоловѣкъ зѣйшовъ на пана	50
Итъ поставъ ситѣтъ?	15
Итъ Русини стали христіанями	10
Итъ довто о здоровѣ	25

Чичули вы таке?

Хто принесе або прише впрѣсть до пашои редакції предплату за „Свободу“, тому вышлемо почтоу та книжки, котра вѣнь себѣ самъ выбере —
ЗОВСѢМЪ ЗАДАРМО.

Мусть однакъ прислати найменше рѣчну предплату, то есть **два долары.**

За два долары присланныхъ за „Свободу“ мае право vybrати себѣ книжокъ вартостя 50 центовъ.
За присланныхъ намъ 4 долары, мае право vybrати себѣ книжокъ на 1 доларя, за 6 доларѣвъ предплаты достане книжокъ вартостя \$1.50 и такъ дальше. Словомъ, за кождо рѣчну предплату за „Свободу“ достане книжокъ вартостя 50 центовъ.
Памятайте, що самъ „Свобода“ коштуе на рѣкъ \$2.00 та що кождый платитъ лишь за газету, а книжки достане зовсѣмъ ЗА ДАРМО. О 94
Насъ се не обходить, чи сей чоловѣкъ, що прислае грошѣ е предплатникъ старый чи новыи, чи платитъ довгъ, чи напередъ — кождый мае таке саме право, але лишь вѣдъ днѣ оголошеня сего до нового рѣкъ.

Вѣдспваемъ, что вышлемо почтоу та книжки, котра вѣнь себѣ самъ выбере —
ЗОВСѢМЪ ЗАДАРМО.

ОДИНОКИМЪ

павиаручивши рускимъ друкарямъ въ Америкѣ ест:

ВАСИЛІЙ САРИЧЪ.
Онъ вамъ выготвить всякй друкарскій пращъ красно и дешево, яко никто иншій въ Америкѣ. Онъ дружке на рускомъ, славоныкомъ и англикомъ языку: статистику, баловы тинеты и все, что тобѣ надо для братствъ и вѣдочникъ людей е потребно.
Адресъ: V. V. Sargol, 517 E. 13th St. NEW YORK, N. Y.

В. J. Keogh.

Продае всякй напѣтки темперенційный, вайсѣрѣ и селцеръ.

СПЕЦІАЛЬНІЙ ОРДЕРЪ НА БАЛЪТИКНИКИ, ВЕСЪЛІА И ДРУГІ ЗАБАВЫ ДОСТАРЧАЕ СКОРО.
Офисъ: 327 E. Centre Str. SHENANDOAN, PA.

ВСЯЧИНА.

Чи суть чуда на світѣ.

Злі привички мунди та жінок.

(Дальше).

Старожити не почитали малої талі за красу, тільки теперішня еманципована жінчина буде криво дивитись на се.

Доста, каже ся пані, сказано, аби переконати, що мала талія радше блудом а не красою єсть і нічо не може бути красне, як не має пропорції.

Наколи би світъ женьскій складав ся з таких пань, даю слово, що чоловіки мали би веселе жите, красні жінки та здорові діти.

В Сполучених Державах вкрадає ся дуже злий звичай, заживане медицини. Край переповнений патентованими медиками, а кожда найменша торгова посідає велике число тих-же.

В ріднині або знакомого хорого на сухоти; пробовано деяких ліків без користі вкінці щось комбінує сам і трафом хорій выздоролює.

Помимо того, що єсьмо певні, що медицина — се труїна, багато не хоче сему вірити.

Ваша слава широко філює плавне по світѣ, але наколи-б королі і цесарі свѣта знали о вашій глибокій знавці, без сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Ваша слава широко філює плавне по світѣ, але наколи-б королі і цесарі свѣта знали о вашій глибокій знавці, без сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Ваша слава широко філює плавне по світѣ, але наколи-б королі і цесарі свѣта знали о вашій глибокій знавці, без сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Ваша слава широко філює плавне по світѣ, але наколи-б королі і цесарі свѣта знали о вашій глибокій знавці, без сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Ваша слава широко філює плавне по світѣ, але наколи-б королі і цесарі свѣта знали о вашій глибокій знавці, без сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

УДАЛО СЯ.

Мати (до жениха): — Пана Ланка, я особисто не маю против вас нічого, одно тільки, що єсте троха за молоді для мої доньки.

Жених: — Та добре, то я прийду завтра.

Тасъ пытають себе люде, котрі, можна сказати, чудесными способомъ були выльчені зъ рожныхъ тяжкихъ недугъ.

Не були се чуда, лише знане.

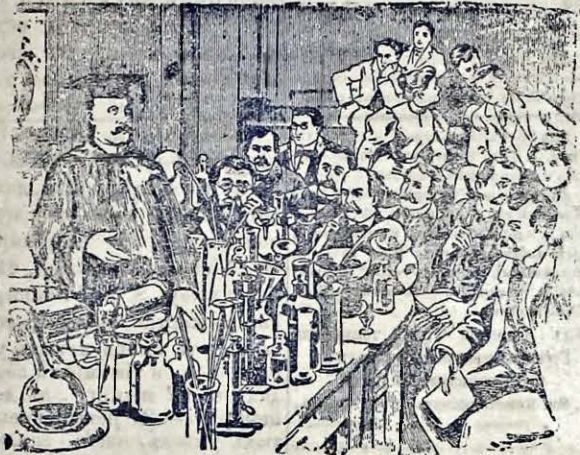
Хто терпить на яку не-будь хвороту, а хоче зъ неї выльчити ся; хто бажає прийти до давного доброго здоровья, силы и меткости — най уважно прочитає тихъ колыба стрѣчюк.

ЧУЛИ ВЫ ВЖЕ ДЕ-ШО О ПРОФЕССОРЪ COLLINS!

Без сумніву, що такъ, бо его слава и звѣсне имя дунають по цѣлому світѣ. Вонъ студювавъ много, не лишъ на славыныхъ европейскихъ университетахъ, але такожъ и въ Америцѣ.

Днесъ профессоръ Collins є славынымъ на весь світѣ, а не лише звычайній люде удають ся до него о помочъ въ разѣ недуги, але й найльпші лѣкаръ заслагодъ его рады, тай просять о выласнене, наколи не можуть повяти симптому якогь недуги.

Можна смѣло твердити, що кого вонъ не выльчить, того вже вѣхто на світѣ не уздоровить.

ПРОФЕССОРЪ COLLINS ПРОВОДИРЕМЪ ЛѢКАРЬВЪ ВЪ ЛЯБОРАТОРИИ.

Сей зручний а славыный лѣкаръ заложивъ институтъ подъ именемъ „The Professor Collins New York Medical Institute“, 140 West 34th St. въ Нью Йорку, абы тымъ легче могъ спѣшити зъ помочію страдающей людскости.

Въ томъ институтѣ тысячамъ а тысячамъ привернено вжѣ здоровле, а мѣжь тими сотнамъ сотнамъ Поляковъ и Словяковъ. Зъ причины браку мѣсяца подаемо ту лядь деякі короткі лядьки, котрі засагують на увагу.

Youngstown, O., 1 вересня, 1900.

Пане Профессоръ Collins!

Посылаю Вамъ свою фотографію въ надеждѣ, що а вже здоровѣ. Черезъ 5 лѣтъ бувъ я недужій. Оденъ лѣкаръ твердѣвъ, що маю мопна нездоровя, другій, що мѣшкала затвердѣла, третій, що мѣшкала затвердѣла, и т. д. Безлічъ гроша я выдалъ на лѣкарств, а в концѣ часъ лежавъ въ шпиталѣ. Вы одній вѣдь разу пѣнали мовъ хвороту, а ваші лѣкарства за два мѣсяца привернули менѣ здоровле.

Зъ братерскимъ поважаемъ

ВАСИЛЬ ГРИШЬ.

Detroit, Mich., 13, серпня, 1900.

Профессоръ Collins въ Нью Йорку.

Высокоповажаний Пана!

Ваша слава широко філює плавне по світѣ, але наколи-б королі і цесарі свѣта знали о вашій глибокій знавці, без сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Ваша слава широко філює плавне по світѣ, але наколи-б королі і цесарі свѣта знали о вашій глибокій знавці, без сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Ваша слава широко філює плавне по світѣ, але наколи-б королі і цесарі свѣта знали о вашій глибокій знавці, без сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Ваша слава широко філює плавне по світѣ, але наколи-б королі і цесарі свѣта знали о вашій глибокій знавці, без сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Ваша слава широко філює плавне по світѣ, але наколи-б королі і цесарі свѣта знали о вашій глибокій знавці, без сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Ваша слава широко філює плавне по світѣ, але наколи-б королі і цесарі свѣта знали о вашій глибокій знавці, без сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Ваша слава широко філює плавне по світѣ, але наколи-б королі і цесарі свѣта знали о вашій глибокій знавці, без сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Ваша слава широко філює плавне по світѣ, але наколи-б королі і цесарі свѣта знали о вашій глибокій знавці, без сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Ваша слава широко філює плавне по світѣ, але наколи-б королі і цесарі свѣта знали о вашій глибокій знавці, без сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Ваша слава широко філює плавне по світѣ, але наколи-б королі і цесарі свѣта знали о вашій глибокій знавці, без сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Ваша слава широко філює плавне по світѣ, але наколи-б королі і цесарі свѣта знали о вашій глибокій знавці, без сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Ваша слава широко філює плавне по світѣ, але наколи-б королі і цесарі свѣта знали о вашій глибокій знавці, без сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Ваша слава широко філює плавне по світѣ, але наколи-б королі і цесарі свѣта знали о вашій глибокій знавці, без сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Ваша слава широко філює плавне по світѣ, але наколи-б королі і цесарі свѣта знали о вашій глибокій знавці, без сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Ваша слава широко філює плавне по світѣ, але наколи-б королі і цесарі свѣта знали о вашій глибокій знавці, без сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Ваша слава широко філює плавне по світѣ, але наколи-б королі і цесарі свѣта знали о вашій глибокій знавці, без сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Ваша слава широко філює плавне по світѣ, але наколи-б королі і цесарі свѣта знали о вашій глибокій знавці, без сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Ваша слава широко філює плавне по світѣ, але наколи-б королі і цесарі свѣта знали о вашій глибокій знавці, без сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Ваша слава широко філює плавне по світѣ, але наколи-б королі і цесарі свѣта знали о вашій глибокій знавці, без сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Ваша слава широко філює плавне по світѣ, але наколи-б королі і цесарі свѣта знали о вашій глибокій знавці, без сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Ваша слава широко філює плавне по світѣ, але наколи-б королі і цесарі свѣта знали о вашій глибокій знавці, без сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Ваша слава широко філює плавне по світѣ, але наколи-б королі і цесарі свѣта знали о вашій глибокій знавці, без сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Ваша слава широко філює плавне по світѣ, але наколи-б королі і цесарі свѣта знали о вашій глибокій знавці, без сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Ваша слава широко філює плавне по світѣ, але наколи-б королі і цесарі свѣта знали о вашій глибокій знавці, без сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Ваша слава широко філює плавне по світѣ, але наколи-б королі і цесарі свѣта знали о вашій глибокій знавці, без сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Ваша слава широко філює плавне по світѣ, але наколи-б королі і цесарі свѣта знали о вашій глибокій знавці, без сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Ваша слава широко філює плавне по світѣ, але наколи-б королі і цесарі свѣта знали о вашій глибокій знавці, без сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Ваша слава широко філює плавне по світѣ, але наколи-б королі і цесарі свѣта знали о вашій глибокій знавці, без сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Ваша слава широко філює плавне по світѣ, але наколи-б королі і цесарі свѣта знали о вашій глибокій знавці, без сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Ваша слава широко філює плавне по світѣ, але наколи-б королі і цесарі свѣта знали о вашій глибокій знавці, без сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Ваша слава широко філює плавне по світѣ, але наколи-б королі і цесарі свѣта знали о вашій глибокій знавці, без сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Ваша слава широко філює плавне по світѣ, але наколи-б королі і цесарі свѣта знали о вашій глибокій знавці, без сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Ваша слава широко філює плавне по світѣ, але наколи-б королі і цесарі свѣта знали о вашій глибокій знавці, без сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Ваша слава широко філює плавне по світѣ, але наколи-б королі і цесарі свѣта знали о вашій глибокій знавці, без сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Ваша слава широко філює плавне по світѣ, але наколи-б королі і цесарі свѣта знали о вашій глибокій знавці, без сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Ваша слава широко філює плавне по світѣ, але наколи-б королі і цесарі свѣта знали о вашій глибокій знавці, без сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Ваша слава широко філює плавне по світѣ, але наколи-б королі і цесарі свѣта знали о вашій глибокій знавці, без сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Ваша слава широко філює плавне по світѣ, але наколи-б королі і цесарі свѣта знали о вашій глибокій знавці, без сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Ваша слава широко філює плавне по світѣ, але наколи-б королі і цесарі свѣта знали о вашій глибокій знавці, без сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Ваша слава широко філює плавне по світѣ, але наколи-б королі і цесарі свѣта знали о вашій глибокій знавці, без сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Ваша слава широко філює плавне по світѣ, але наколи-б королі і цесарі свѣта знали о вашій глибокій знавці, без сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Ваша слава широко філює плавне по світѣ, але наколи-б королі і цесарі свѣта знали о вашій глибокій знавці, без сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Ваша слава широко філює плавне по світѣ, але наколи-б королі і цесарі свѣта знали о вашій глибокій знавці, без сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Ваша слава широко філює плавне по світѣ, але наколи-б королі і цесарі свѣта знали о вашій глибокій знавці, без сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Ваша слава широко філює плавне по світѣ, але наколи-б королі і цесарі свѣта знали о вашій глибокій знавці, без сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

СЕВАНЪ МИТРЕНКО готельничій на River St., OLYPHANT, Pa.

Хочешъ вышити гарненько? Замытай си де Митренко; Готель, виску, пиво має, Повніє склянки доливаетъ.

Вѣдь теперь Русскимъ въ Simpson, Pa. и (когда) не потребуютъ вѣе ходити до чужихъ, котрі ихъ обманули и тунували, вынуждали и свѣдали ся зъ ихъ лежворности. Най лишъ они атамалитъ сѣдуюче:

ЯКИМЪ ГАВРАНЪ гросерничій въ SIMPSON, PA.

Се правдыный Русинъ, чоловѣкъ честной и стачной (що потерпѣть жодий его знакомый) а се, що є въ его горени, добре и не дороге. Ще одна выгода: ВОНЪ ПОШЛЕ ВАМЪ ГРОШЪ ДО СТАРОГО КРАЮ БЕЗПЕЧНО И СКОРО. Идѣть до него, най чужий не розыкають черева нашою прапю.

THE HOME BREWING CO., Shenandoah, Pa.

Вырабляє бѣле и червоне пиво, портѣрь и ейлъ найльпшого гатунку въ стейтѣ. Уживаютъ лядь найльпшого ячменю и хмелю. Держитъ все чисто. — Услуга добра.

Union Beer. Christian Schmidt, президентъ, W. W. Rynkiewicz, секретарь.

К. Файферъ, одинокий славянский погребничъ въ Питсбургу и околици.

Юлианъ Копиствянский (JULIAN KOPYSTYANSKI) 424 Shamokin Str., SHAMOKIN, PA.

Перворядный салонъ рускій. — Найлучшій напѣтки можна ту достати, якъ: пиво на шклянки и бутельки, вина розмантого гатунку, горѣвки досконалы, цыгары дуже добры.

Юрко А Прокоповичъ, погребничъ, готельничъ, и Livery Stable.

Гала на мѣтінги и забавы, — 201 Jones Str., OLYPHANT, Pa.

P. V. OBIECUNAS, 1118 Carson Str., Pittsburg, Pa.

Мѣе банкъ, заложений въ 1894 р. Продає шифкарты на всѣ хоробельны лінії дуже тано.

Велика фабрика цыгаровъ ИОЛЬСКО-ЛИТОВСКОЙ СПОЛКИ въ Мг. Кармель, Па.

Въ мѣстѣ и околици знаютъ дуже добре фабрику, бо всѣ лишъ ту ордеруютъ, а курѣцъ-знатоки твердятъ, що льпшихъ цыгаровъ не найдете въ Пенсилваніи.

Вирочѣмъ не треба хвалити, бо дѣрже само хвалитъ ся. — Адресъ фабрики: CIGAR MANUFACTUR. CO. Mt. Carmel, Pa.

Патентъ на выльченіе, безъ сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Патентъ на выльченіе, безъ сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Патентъ на выльченіе, безъ сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Патентъ на выльченіе, безъ сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Патентъ на выльченіе, безъ сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Патентъ на выльченіе, безъ сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Патентъ на выльченіе, безъ сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Патентъ на выльченіе, безъ сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Патентъ на выльченіе, безъ сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Патентъ на выльченіе, безъ сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Патентъ на выльченіе, безъ сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Патентъ на выльченіе, безъ сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Патентъ на выльченіе, безъ сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Патентъ на выльченіе, безъ сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Патентъ на выльченіе, безъ сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Патентъ на выльченіе, безъ сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Патентъ на выльченіе, безъ сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Патентъ на выльченіе, безъ сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Патентъ на выльченіе, безъ сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Патентъ на выльченіе, безъ сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Патентъ на выльченіе, безъ сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Патентъ на выльченіе, безъ сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Патентъ на выльченіе, безъ сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Патентъ на выльченіе, безъ сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Патентъ на выльченіе, безъ сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Патентъ на выльченіе, безъ сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Патентъ на выльченіе, безъ сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Патентъ на выльченіе, безъ сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Патентъ на выльченіе, безъ сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Патентъ на выльченіе, безъ сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Патентъ на выльченіе, безъ сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Патентъ на выльченіе, безъ сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Патентъ на выльченіе, безъ сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Патентъ на выльченіе, безъ сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Патентъ на выльченіе, безъ сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Патентъ на выльченіе, безъ сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Патентъ на выльченіе, безъ сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.

Патентъ на выльченіе, безъ сумніву не дали би Вамъ лѣкарств і бдливихъ лядь, лишъ задержали-б Васъ для себе.